

Όταν σταματάμε μπροστά στην είσοδο του σπιτιού του, στην Πολιτεία, ο Τσολάκης κάθεται μόνος του στη βεράντα. Αφήνω τον Δερμιτζάκη και τον Βλασόπουλο στην είσοδο, γιατί προτιμώ να μην ακούσουν αυτά που θα πούμε. Ανεβαίνω τα σκαλιά και τον βλέπω να μου χαμογελάει σαν να με περίμενε.

«Καλώς τον κύριο αστυνόμο» μου λέει, με το σύνηθες ευδιάθετο ύφος του. «Βλέπω ότι σήμερα ήρθες με συνοδεία».

«Δυστυχώς δεν γινόταν αλλιώς, Χάρη. Πού είναι ο υπηρέτης σου;»

«Ο Ρασίντ; Γύρισε στο Σουδάν».

Μένω ξερός. Είναι το μόνο που δε μου είχε περάσει από το νου. Καταριέμαι τον εαυτό μου που δε σκέφτηκα τον Σουδανό νωρίτερα. Σα να μην έφτανε αυτό, με τσατίζει ότι ο Τσολάκης κατάφερε πάλι να είναι ένα βήμα μπροστά μου.

«Εδιωξες τον δολοφόνο;» τον ρωτάω και κρατιέμαι για να μην του ορμήξω.

Με κοιτάζει με το συνηθισμένο φιλικό του χαμόγελο. «Ποιο δολοφόνο, κύριε αστυνόμε; Αν ήρθες να

συλλάβες τον δολοφόνο, αυτός είμαι εγώ. Ο Ρασίντ ήταν το χέρι μου. Εντάξει, έκοψα το χέρι, αλλά ο υπόλοιπος δράστης είναι ακέραιος μπροστά σου».

«Εσύ είσαι ο ηθικός αυτουργός. Ο εκτελεστής είναι ο Σουδανός».

«Τότε, θα πρέπει να ζητήσεις από την κυβέρνηση του Σουδάν την έκδοσή του».

Και θα τον εκδώσουν, όσο και Ταϊλανδοί ικανοποίησαν το αίτημά μας να εκδώσουν εκείνους που βασάνισαν και σκότωσαν ολόκληρη οικογένεια στην Κηφισιά.

«Εγώ είμαι και ηθικός αυτουργός και δολοφόνος, κύριε αστυνόμε. Όλοι οι άλλοι είναι αθώοι. Και η Σγουρίδου και ο Βαρούλκος και ο Οκάμπα και ο Ρασίντ. Είναι όλοι αθώοι».

«Όχι και τόσο αθώοι. Έδωσες πενήντα χιλιάρι-κα στον καθένα τους, για να πάρεις πληροφορίες. Τους έκανες συνεργούς σου».

«Όταν δεις τα εμβάσματα που έχει κάνει η FOSDAT, θα διαπιστώσεις ότι έχουμε βοηθήσει ένα σωρό ντοπαρισμένους αθλητές χωρίς κανένα αντάλλαγμα».

«Πώς ξέρεις ότι ανακαλύψαμε τη FOSDAT;»

«Τώρα με υποτιμάς, κύριε αστυνόμε. Θα ήσουν εδώ αν δεν την είχες ανακαλύψει; Ο Κλέων, ο γαμπρός μου, δε διατρέχει κανέναν κίνδυνο. Του ζήτησα να κάνει τρία εμβάσματα όπως τόσα άλλα προηγουμένως, και τα έκανε. Η Σγουρίδου και ο Βαρούλκος είναι πνιγμένοι στα χρέη. Τους βοηθήσαμε να σταθούν στα πόδια τους. Όσο για τον Οκά-

μπα, ξέρεις τι θα πει να είσαι το αστέρι της εθνικής Νοτίου Αφρικής και να καταλήξεις υπηρέτης στην Ελλάδα;»

Φέρνω μπροστά μου τον αγέρωχο Μπιλ Οκάμπα, να γίνεται χώμα και να ξεσπάει σε κλάματα.

«Σου έδωσαν όμως πληροφορίες για τα θύματά σου».

«Χωρίς να ξέρουν ποιος είμαι και πώς θα τις χρησιμοποιήσω. Ας υποθέσουμε ότι έρχονταν να το καταγγείλουν. Τι θα σου 'λεγαν, ότι μια άγνωστη φωνή τούς ζήτησε να κάνουν κάποια θελήματα; Θα φροντίσω να έχουν έναν καλό δικηγόρο και δε θα κινδυνεύσουν».

Θα το κάνει, είναι σίγουρο. Τα έχει σκεφτεί όλα, λέω μέσα μου. Τα έχει σχεδιάσει ως την τελευταία λεπτομέρεια. Άθελά μου θαυμάζω το ήθος ενός δολοφόνου, που καλύπτει τους συνεργούς του και τα παίρνει όλα επάνω του.

«Ο Ρασίντ βρήκε τους μετανάστες που έκαναν την αφισοκόλληση;»

«Ναι, με τρία τηλεφωνήματα σε γνωστούς του. Αλλά ανέθεσα στον Βαρούλκο τα αυτοκόλλητα, γιατί δύο φορές το ίδιο πρόσωπο θα μπορούσε να είναι επικίνδυνο για τον Ρασίντ».

«Δεν άφησες τίποτα στην τύχη» του λέω με κάποια ειρωνεία.

«Όχι, τα σκέφτηκα όλα. Όταν είσαι καρφωμένος σε μια καρέκλα με μόνη παρέα έναν υπολογιστή, δεν κάνεις τίποτ' άλλο στη ζωή σου από το να σκέφτεσαι και να σχεδιάζεις».

«Θα μου πεις τι άλλο έχεις σχεδιάσει;»

«Πώς περνάνε ο Φάνης και η Κατερίνα στις διακοπές τους;» με ρωτάει, αντί για απάντηση.

«Αυτό που κολλάει;» τον ρωτάω έξαλλος.

Βάζει τα γέλια. «Έννοια σου, δεν πρόκειται να σου ζητήσω ρουσφέτι ή ειδική μεταχείριση επειδή εξασφάλισα δωρεάν διακοπές στην κόρη σου και στον γαμπρό σου. Καταρχήν, χρωστάω πολλά στον Φάνη. Αυτός με κράτησε ως τώρα στη ζωή. Συνεπώς, δεν ξεχρεώνω με τις δωρεάν διακοπές. Αυτό είναι το ένα. Το δεύτερο είναι ότι έδιωξα τον Φάνη γιατί σκόπευα να σταματήσω τα φάρμακα, και ήθελα ο Φάνης να είναι μακριά μου, να μην μπορεί να με ελέγχει. Τα σταμάτησα τη μέρα που έφυγαν για διακοπές. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχω ζωή πάνω από ένα τρίμηνο».

«Γιατί;» τον ρωτάω.

«Γιατί τέλειωσα αυτά που είχα να κάνω. Από δω και πέρα δε χρειάζεται να βασανίζομαι. Ούτε στο σπίτι μου ούτε στη φυλακή». Σωπαίνει και με κοιτάζει. Για πρώτη φορά μοιάζει να δυσκολεύεται. «Είναι και κάτι άλλο που πρέπει να σου πω, και αυτό θέλω να το καταλάβεις».

Περιμένω να μου πει γιατί τα έκανε όλα αυτά, αλλά πέφτω έξω.

«Όσες φορές ήρθες να μου ζητήσεις πληροφορίες, σου είπα πάντα την αλήθεια. Ό,τι σου είπα ήταν σωστό. Δεν προσπάθησα ποτέ να σε παραπλανήσω».

«Αυτό το ξέρω. Εκείνο που δεν ξέρω είναι γιατί

τα έκανες όλα αυτά. Γιατί σκότωσες τέσσερις ανθρώπους που δε σου έκαναν κανένα κακό, απ' ό,τι ξέρω. Και γιατί θέλησες να κάνεις ζημιά στις τράπεζες».

«Είναι αλήθεια ότι οι τέσσερίς τους εμένα προσωπικά δε με έβλαψαν καθόλου». Σταματάει σαν να θέλει να βάλει σε μια τάξη αυτά που ετοιμάζεται να μου πει. «Θα σου πω, αν και δεν είμαι σίγουρος ότι θα καταλάβεις».

«Εδώ που φτάσαμε, δε χάνεις τίποτα να δοκιμάσεις».

«Κοίτα να δεις, κύριε αστυνόμε. Όλοι εμείς που ντοπαριστήκαμε για να κερδίσουμε μετάλλια και να διακριθούμε, πληρώσαμε πολύ ακριβά το τίμημα. Εγώ το πλήρωσα με την υγεία μου, οι άλλοι τρεις, που γνώρισες, με την οικονομική καταστροφή τους. Όλοι πληρώσαμε και μας άξιζε, ήταν δίκαιο. Τι άλλο όμως εκτός από ντόπινγκ είναι αυτό που έκαναν οι τράπεζες; Από τις πιστωτικές κάρτες, που σου τις έστειλαν με το ταχυδρομείο στο σπίτι σου, χωρίς καν να τις ζητήσεις, στα στεγαστικά δάνεια, στα καταναλωτικά δάνεια, στα δάνεια διακοπών και γάμου, που τα μοίραζαν αβέρτα, ως τα hedge funds και στα στοιχήματα πάνω στη χρεοκοπία μιας ξένης χώρας, που δεν τους είχε φταίξει σε τίποτα, όλα αυτά τι άλλο ήταν από ντόπινγκ;»

«Γι' αυτό και το λατινικό «D» που άφηνε ο δολοφόνος για υπογραφή πάνω στα θύματα;»

Δε μου απαντάει αμέσως. «Έχεις ένα σπάνιο χάρισμα, κύριε αστυνόμε» μου λέει μετά.

«Ποιο είναι αυτό;»

«Δίνεις την εντύπωση ότι είσαι βλάκας και δεν καταλαβαίνεις τίποτα, αλλά από κάτω το μυαλό σου δουλεύει ρολόι».

«Δεν είναι τόσο θέμα μυαλού. Είναι θέμα υπομονής, να συγκεντρώνεις ένα-ένα τα στοιχεία και να τα βάζεις σε μια σειρά».

«Όπως και να 'ναι, σου κόβει». Κλείνει την παρένθεση και ξαναγυρίζει στη σκέψη του. « Το “D” δήλωνε την αιτία του θανάτου τους. Αν εμείς πληρώσαμε στο στίβο, τα θύματα των τραπεζών πλήρωσαν με την οικονομική καταστροφή τους. Έχασαν τα σπίτια τους, δεν μπορούσαν να πληρώσουν τα δάνειά τους. Αυτοί όμως που έκαναν το ντόπινγκ, οι τράπεζες, όχι μόνο δεν πλήρωσαν, αλλά επιβραβεύτηκαν. Πήραν δισεκατομμύρια από τα κράτη, για να συνεχίσουν. Είναι δίκαιο, εγώ που έκανα ντόπινγκ να πληρώνω, και αυτοί που έκαναν, επίσης, ντόπινγκ, να επιβραβεύονται με τα δικά σου και τα δικά μου λεφτά; Όλα αυτά τα αφελή θύματα πίστεψαν ό,τι τους έλεγαν οι κυβερνήσεις τους: ναι μεν οι τράπεζες είναι τίγρεις αλλά έγιναν χορτοφάγοι. Όταν κατάλαβα πως εγώ που τιμωρήθηκα για το ντόπινγκ επιβράβευα με τους φόρους μου αυτούς που έκαναν το χρηματικό ντόπινγκ, έγινα θηρίο ανήμερο. Και αποφάσισα να τους τιμωρήσω εγώ, αφού δεν τους τιμωρούσαν αυτοί που θα έπρεπε να το κάνουν. Όλοι πληρώσαμε, έπρεπε να πληρώσουν και αυτοί. Εγώ μπορούσα να τιμωρήσω και το έκανα. Κατάλαβες τίποτα απ' αυτά που σου εί-

πα; Είσαι ο πεθερός του Φάνη, επιπλέον σε εκτιμώ, και θέλω να καταλάβεις».

«Καταλαβαίνω» του λέω με απόλυτη ειλικρίνεια. «Και καταλαβαίνω γιατί είσαι έτοιμος να υποστείς τις συνέπειες. Δεν έπρεπε όμως να διώξεις τον Ρασίντ. Έπρεπε και αυτός να πληρώσει για τους τέσσερις φόνους».

«Έχουμε χρόνο να σου πω την ιστορία του Ρασίντ;»

«Δε βιαζόμαστε».

«Ο Ρασίντ ήταν σπουδαίος αθλητής. Έτρεχε δέκα χιλιάδες μέτρα και τον θαυμάζαμε όλοι. Αν υπήρξε αθλητής που δεν ντοπαρίστηκε ποτέ, αυτός ήταν ο Ρασίντ. Είχε τέτοια φυσικά προσόντα, που δεν το είχε ανάγκη. Η Ομοσπονδία της χώρας του τον είχε στα πούπουλα και του έταζε λαγούς με πετραχήλια. Αυτός ήταν ένας απλός, καλόπιστος αγρότης και τα πίστευε. Το μόνο που πήρε ήταν κάτι ψίχουλα. Και πάλι δε μίλησε, αλλά τα παράτησε, γύρισε στο χωριό του και καλλιεργούσε το χωράφι του. Μια μέρα πήγαν κάτι ξένοι ειδικοί και του είπαν να μην καλλιεργεί καλαμπόκι, να αλλάξει σε καλλιέργεια βιολογικής αιθανόλης, το βιοντήζελ όπως το λένε, γιατί θα κερδίσει περισσότερα. Η βιολογική αιθανόλη αποδείχτηκε όμως καταστροφική και έχασε και το χωράφι του. Είχε τέσσερα στόματα να θρέψει, γυναίκα και τρία μικρά παιδιά. Το να παρασύρεις κάποιον να καλλιεργήσει υποκατάστατο βενζίνης και να καταστραφεί, αυτό δεν είναι ντόπινγκ; Μια μέρα μου έστειλε ένα γράμμα και ρωτούσε

αν είχα καμιά δουλειά να του δώσω γιατί η οικογένειά του πεινούσε. Έτσι τον έφερα στην Αθήνα να με φροντίζει. Όταν μια μέρα του εξήγησα το σχέδιό μου, μου είπε πολύ απλά, “εγώ θα γίνω το χέρι σου”. Έτσι κι έγινε. Σε ρωτάω, δεν πλήρωσε αρκετά; Εμείς πουληθήκαμε, αυτόν τον πούλησαν. Να πληρώσει κι άλλο; Ακόμα κι αν πετύχετε να τον εκδώσουν, η οικογένειά του είναι εξασφαλισμένη, κύριε αστυνόμε».

Δε σχολιάζω αυτά που μου είπε, γιατί δεν έχω τι να του πω. Δεν έχει καμία σημασία αν συμφωνώ ή διαφωνώ. Σημασία έχει ότι αυτός θεωρεί πως έκανε το σωστό και είναι έτοιμος να πεθάνει. Στη φυλακή ή κόβοντας τα φάρμακα, ούτε αυτό έχει σημασία.

«Πού είναι το σπαθί;» τον ρωτάω.

«Δεν ξέρω».

«Πώς δεν ξέρεις. Μου τα χαλάς τώρα».

«Ο Ρασίντ μου είπε ότι θα το εξαφάνιζε πριν φύγει. Δεν ξέρω τι το έκανε. Αν θες, ψάξε στο σπίτι και όπου αλλού θέλεις».

Το αφήνω για αργότερα. Έτσι κι αλλιώς, οι πιθανότητες να το βρούμε είναι ελάχιστες. Με έναν σύντομο απολογισμό, πιάσαμε τον εγκέφαλο και τους δύο συνεργούς, μας ξέφυγαν όμως ο δολοφόνος και το φονικό όπλο.

«Αν δεν έχουμε τίποτε άλλο να πούμε, μπορούμε να φύγουμε» μου λέει. Βγάζει από την τσέπη του έναν κρίκο με κλειδιά και μου τον δίνει.

«Τι είναι αυτά;»



«Τα κλειδιά του σπιτιού. Θα θέλεις να το ψάξεις. Όταν τελειώσεις, τα δίνεις στην αδελφή μου».

Περνάω πίσω του και σπρώχνω εγώ την αναπηρική καρέκλα. Την κατεβάζω από μια ξύλινη ράμπα και φτάνουμε στην είσοδο. Ο Βλασόπουλος με τον Δερμιτζάκη τον βοηθάνε να μπει στο πρώτο περιπολικό. Μετά διπλώνουν την καρέκλα και τη βάζουν στο πορτ μπαγκάζ.

«Μην του βάλετε χειροπέδες» τους λέω. «Δε χρειάζεται».

Ο Δερμιτζάκης κάθεται πίσω μαζί του και εγώ στη θέση του συνοδηγού. Αρχίζουμε την κάθοδο από την Κηφισίας προς τον τελικό προορισμό μας, την Αλεξάνδρας. Από το καθρεφάκι τον βλέπω να κοιτάζει τους δρόμους και τα σπίτια, καθώς τα προσπερνάμε με τη σειρά στη διαπασών. Στο ύψος του Ερυθρού ο κόσμος έχει πυκνώσει στους δρόμους.

«Κάποτε, όταν έτρεχα ακόμα, πάντα κάποιος με σταματούσε στο δρόμο για να με συγχαρεί για τις επιτυχίες μου. Τώρα κανείς πια δε με σταματάει» μου λέει ο Τσολάκης.

«Σου λείπει αυτό;»

«Στην αρχή μου έλειπε, τώρα πια όχι. Και δε θα μου λείψουν ούτε οι δρόμοι ούτε η πόλη». Τον βλέπω να χαμογελάει. «Αν κάποιοι θελήσουν να με συγχαρούν γιατί τα έβαλα με τις τράπεζες, δε θα με βρουν, γιατί εγώ, όπως ξέρεις, δε θα κυκλοφορώ πια στους δρόμους».

Το λέει σαν ένα γεγονός, χωρίς πικρία. Όταν

φτάνουμε στην Αλεξάνδρας, λέω στον οδηγό να μπούμε από το υπόγειο γκαράζ μήπως κάποιος πρόλαβε να το σφυρίξει στους δημοσιογράφους και μας την έχουν στημένη.

Ο Δερμιτζάκης με τον Βλασόπουλο τον κατεβάζουν από το περιπολικό και τον βοηθάνε να καθίσει στην καρέκλα του.

«Θα τα ξαναπούμε» του λέω, καθώς χωρίζουμε.

Εκείνος παίρνει την άγουσα για τα κρατητήρια και εγώ για το γραφείο μου.

Παίρνω αμέσως τον Γκίκα, για να τον ενημερώσω. Η είδηση ότι ο δολοφόνος μάς ξέφυγε δεν του αρέσει καθόλου. «Θα ζητήσουμε βέβαια την έκδοσή του, αλλά δεν πρόκειται να μας τον δώσουν. Πότε θα έχω την αναφορά σου;» με ρωτάει.

«Αύριο» του απαντάω κοφτά. Δεν είμαι σε διάθεση να συντάξω αναφορά αυτή τη στιγμή.

Το δέχεται άνευ σχολίων. «Εντάξει, θα ενημερώσω προφορικά τον υπουργό».

«Τι έγινε με τον γιατρό;»

«Σου τον στέλνω».

Φαίνεται πως περίμενε απέξω, γιατί αμέσως μπαίνει ένας ψηλός με μακό, τζιν, και αθλητικά παπούτσια. «Γιατρός Καλεντζίδης, παθολόγος» μου συστήνεται. Θα προτιμούσα έναν καρδιολόγο, αλλά δεν το σκέφτηκα εγκαίρως, και δε μου το είπε ούτε ο Φάνης.

«Είναι εδώ ο κρατούμενος; Μπορώ να τον εξετάσω;»

«Μπορείτε, αλλά απ' όσο ξέρω είναι ένα σωματικό ερείπιο και θα σας συνιστούσα να μιλήσετε με

τον θεράποντα γιατρό του, για να αποφύγουμε δυσάρεστες καταστάσεις».

«Ποιος είναι ο θεράπων ιατρός του;»

«Ο καρδιολόγος Φάνης Ουζουνίδης».

«Ο Φάνης;» ρωτάει έκπληκτος. «Κοίτα να δεις σύμπτωση. Τι κάνει ο Φάνης;»

«Τον ξέρετε;» απορώ.

«Ήμαστε μαζί στην ιατρική. Χωρίσαμε στο αγροτικό».

Πάλι καλά που πέσαμε σε γνωστό, σκέπτομαι. Φωνάζω τον Βλασόπουλο και του λέω να πάει τον Καλεντζίδα στον Τσολάκη. Δεν έχω κάτι άλλο να κάνω. Τα κλείνω και φεύγω για το σπίτι.

Όσπου να φτάσω, οι δημοσιογράφοι έχουν πληροφορηθεί ότι έγιναν συλλήψεις και αναπτύσσουν διάφορες θεωρίες μπροστά στο φακό, με τη γνωστή κατακλείδα ότι δεν έχουν καμία ενημέρωση.

«Τι έγινε, τον πιάσατε;» με ρωτάει η Αδριανή, που είναι στημένη στην τηλεόραση.

«Ναι, θα σου πω σε λίγο».

Προηγείται ο Φάνης. «Εντάξει, συνεννοήθηκα με τον Καλεντζίδα» μου λέει μόλις ακούει τη φωνή μου. «Θα προσπαθήσει να τον μεταφέρει στο Γενικό Κρατικό, γιατί εκεί έχουν το ιστορικό του».

«Σταμάτησε να παίρνει τα φάρμακά του. Γι' αυτό σας έστειλε σε διακοπές. Για να είσαι μακριά όταν θα σταματούσε την αγωγή του».

Η σιωπή είναι τόσο μεγάλη, που νομίζω ότι κόπηκε η γραμμή. «Γυρίζω αμέσως» μου λέει μετά ο Φάνης.

«Αν θέλεις τη γνώμη μου, καλύτερα να μείνεις εκεί που είσαι».

«Δε μου λες, αστυνόμη; Σου έχω πει εγώ ποτέ να κοιτάξεις αλλού και να μη συλλάβεις κάποιον ύποπτο;» με ρωτάει απότομα.

«Όχι, αλλά πώς σου 'ρθε;» τον ρωτάω ξαφνιασμένος.

«Ούτε εσύ μπορείς να μου ζητήσεις να συναινέσω στην εθελοντική ευθανασία του ασθενή μου».

«Δε σου ζητάω αυτό. Σου ζητάω να του δώσεις λίγο χρόνο, για να προσαρμοστεί στην καινούργια κατάσταση. Εσύ ξέρεις από ασθενείς, αλλά εγώ ξέρω από κρατούμενους. Άσε να τον φροντίσουν οι συνάδελφοί σου και γύρισε σε λίγες μέρες, όταν θα έχει ηρεμήσει. Θα του είσαι πιο χρήσιμος τότε».

«Καλά, θα το σκεφτώ» μου λέει και το αφήνει σε εκκρεμότητα.

Η Αδριανή περιμένει να πάρει σειρά για την ενημέρωση. Της λέω την ιστορία λεπτομερώς, γιατί ξέρει τα πάντα περί Τσολάκη, έστω και αν δεν τον γνώρισε προσωπικά.

«Τυχερός ο Τσολάκης» σχολιάζει όταν τελειώνω. «Αν δεν είχε μέσο τον Φάνη, ούτε εσύ θα έσκαγες ούτε ο γιατρός της αστυνομίας, και μπορεί να τον έβρισκε ο φύλακας ένα πρωί νεκρό στο κελί του».

«Τα παραλές, δεν είμαστε πια στη χούντα, για να μας πεθαίνουν οι κρατούμενοι στα κελιά τους».

«Μην μπλέκεις τη χούντα. Εδώ και στο νοσοκομείο χρειάζεσαι μέσο, για να μη σε πετάξουν σε κα-

νένα ράντζο στο διάδρομο και να περιμένεις κάποιον ασκούμενο γιατρό ν' ασχοληθεί μαζί σου, όποτε του καπνίσει. Μπορεί η κάθε τρούικα να λείει ό,τι θέλει, αλλά το μέσο σώζει ζωές στην Ελλάδα».

Τα είπε όλα. Τελεία.